

Postmottak Helsedirektoratet

Saksbehandler: Aysha Grønberg
Epost: aysha.hussain@forbrukerradet.no

Vår dato: 29.11.2021

Vår referanse: 21/263 - 2

Deres dato:

Deres referanse:

Høringssvar - 21/34275

Forbrukerrådets høringssvar – Forslag til endringer i Forskrift om kommunalt pasient- brukerregister

Forbrukerrådet ønsker med dette å svare på høringen om «Forslag til endringer i Forskrift om kommunalt pasient- og brukerregister» med svarfrist 30.11.2021.

Vi støtter forslagene om endringer, med en forhåpning om at dette kan bidra til en bedre oversikt over pasientenes kostnader knyttet til tannhelsetjenester, også utført i privat sektor.

Forbrukerrådet hadde frem til sommeren 2020 tjenesten Hvakostertannlegen.no der forbrukerne kunne finne tannleger og tannpleiere basert på lokasjon og pris. Tjenesten ble midlertidig nedlagt som følge av Covid-19-pandemien da landets tannlegekontor måtte stenge ned og senere åpnet med nye prisstrukturer, samt utilstrekkelige budsjettrammer for utvikling og vedlikehold av tjenesten.

Forbrukerrådet har i tildelingsbrevet for 2021¹ fått i oppdrag å relansere tjenesten så snart som mulig, med tilstrekkelig kvalitetssikret prisinformasjon. Et forprosjekt er igangsatt for å avdekke forbrukerbehov før utvikling av en digital tjeneste starter.

I korte trekk:

- Forbrukerrådet støtter forslagene til endringer, slik at tannhelsetjenester også rapporteres inn til KPR – registeret
- Forbrukerrådet ønsker at det tydeliggjøres hvordan den innsamlede informasjonen eventuelt kan erstatte prisopplysningene som sendes inn til hvakostertannlegen.no

Manglende data fører til lite informasjon til forbruker

Som beskrevet i høringsnotatet er det et hull i kunnskapsgrunnlaget når det gjelder den norske befolkningens tannhelse, pasientenes faktiske utgifter til tannbehandling og bruk av tannlegetjenester.

Forbrukerne har flere utfordringer når de skal velge tannlege. Arbeidet med hvakostertannlegen.no viser at forbrukerne ønsker informasjon om pris, men også om kvaliteten på tjenestene.

Forbrukerrådets undersøkelse fra 2011 viste at tannlegene foreslo svært ulike behandlinger for de samme pasientene². I et tilfelle ble det foreslått ingen behandling, mens det hos en annen tannlege ble anbefalt en behandling til 23 000 kroner.

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/6f8c603f28f7482aa367e3b4a54e013d/tildelingsbrev-til-forbrukerradet-2021-sendt-ut-231220.pdf>



I FNs forbrukerrettigheter, vedtatt i resolusjon 70/186 av 22. desember 2015, slås det fast at forbrukerne har rett til tilstrekkelig informasjon, slik at de skal kunne ta informerte valg i henhold til individuelle ønsker og behov. I retningslinjene fastslås virksomhetenes plikt til å oppgi pris- vilkårs- og produktinformasjon som er transparent, fullstendig og presis. I dagens tannhelsemarked er ikke forutsetningene for dette til stede.

Det har over tid vært vanskelig for Forbrukerrådet å få alle rapporteringspliktige til å følge de definerte prispakkene i tjenesten. Dette kompliseres ytterligere av at enkelte brukere opplever å få en annen pris etter tannlegebesøket enn den oppgitt på tjenesten³. Dette kan skyldes at de fleste tannleger operer med en lav, middels og høy takst fordi det er ulikheter i tannhelsestatus. I hvakostertannlegen.no var det den middels høye taksten som skulle rapporteres inn, men noen tannleger oppga den laveste taksten. Derfor er det viktig at prisene som samles inn er i sanntid (faktisk fakturert) og tar høyde for tannlegenes kompleksitetsvurdering.

Innsending av pasientens kostnader til KPR

Da en svært stor andel av tannlegetjenestene ytes av private virksomheter, støtter Forbrukerrådet forslaget om at også disse virksomhetene får en plikt til å sende inn helseopplysninger til kommunalt pasient- og brukerregister på lik linje med andre tannhelsetjenester.

Det er ønskelig at kostnadene pasienten har blir mer synlig. Forbrukerrådet oppfatter det slik at pasientenes egenbetaling vil bli innrapportert til KPR-registeret, basert på avsnittet i høringsnotatet som sier «... eksempelvis store deler av KOSTRA 43 og prisinformasjon til Forbrukerrådet, vil kunne fases ut og erstattes av datauttrekk fra KPR» (side 9). Det antas at §2-1c i forskriften «opplysninger om finansiering av tjenesten» gir rom for nettopp dette.

Det fremgår ikke hvorvidt informasjon om tannlegenes og tannpleiernes prislister skal rapporteres inn i KPR. Forbrukerrådet forutsetter at både prisinformasjon og egenbetaling vil være del av opplysningene som skal rapporteres inn til KPR- registeret. Forbrukerrådet forutsetter også at prisinformasjon rapportert inn til KPR tilsvare prisen pasienten betaler, og at denne inkluderer og synliggjør reelle priser fra tannlegenes prislister. Det bør videre være mulig å danne standardiserte behandlingsspakker basert på innsamlede priser, dette for å muliggjøre sammenligning på tvers av behandlingstilbud. Samt at opplysningene som samles inn kan deles med Forbrukerrådet, samtidig som personvernet ivaretas.

Tannlegene oppdaterer sine priser cirka en gang i året. Dersom KPR skal ligge til grunn for Forbrukerrådets prissammenligningstjeneste er vi avhengig av å vise *forventet* pris, altså den nyeste prisen. Dersom KPR baserer seg på prisen forbruker betaler vil ikke oppdatert pris for en behandling for inneværende år være tilgjengelig for tjenesten, før en forbruker har fått utført en behandling og betalt for denne. Forbrukerrådet er derfor bekymret for hvordan registrerte behandlinger og priser i KPR eventuelt skal kunne brukes i en prissammenligningstjeneste.

Som allerede nevnt kan det være svært store sprik i hva en pasient blir anbefalt av behandlinger, og også egenbetalingen knyttet til dette. Det kan også være ulik praksis rundt informasjon om hvilke behandlinger pasienten kan få refundert. Ved at både behandling og betaling av denne blir rapportert vil det kunne føre til at det blir en mer korrekt praksis rundt dette.

² <https://www.forbrukerradet.no/pressemelding/tannleger-overser-karius-og-baktus/>

³ Forbrukerkontakt via e-post og brukerintervjuer



Forbrukerrådet foreslår at det tydeliggjøres hvorvidt priser og pasientenes faktiske egenbetaling er en del av informasjonen som skal rapporteres inn til KPR – registeret.

Vennlig hilsen
FORBRUKERRÅDET

Leder

Fredrik Färber
Avdelingsdirektør,
forbrukerpolitikk og kommunikasjon

Saksbehandler

Aysha Grönberg,
Seniorrådgiver,
forbrukerpolitisk enhet

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.